

PHILO

IN TEN VOLUMES
(AND TWO SUPPLEMENTARY VOLUMES)

I

WITH AN ENGLISH TRANSLATION BY

F. H. COLSON, M.A.

LATE FELLOW OF ST. JOHN'S COLLEGE, CAMBRIDGE

AND

THE REV. G. H. WHITAKER, M.A.

LATE FELLOW OF ST. JOHN'S COLLEGE, CAMBRIDGE

CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS
HARVARD UNIVERSITY PRESS
LONDON
WILLIAM HEINEMANN LTD

MCMXXXI

American ISBN 0-674-99249-0
British ISBN 0 434 99246 7

*First printed 1929
Reprinted 1949, 1956, 1962, 1971, 1981*

Printed in Great Britain

φυτὰ ἄρδοντο καὶ ποτὸν ἄφθονον ἔχου πάντα τὰ
ζῷα.

134 ΧΙΛΙΟΥ. Μετὰ δὲ ταῦτα φησιν ὅτι “ ἐπλασεν ὁ
θεός τὸν ἀνθρώπου χοῦν λαβὴν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ
ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς ”
(Gen. ii. 7). ἐναργεστατα καὶ διὰ τούτου παρ-
ιστησαν ὅτι διαφορὰ παμμεγέθης ἐστὶ τοῦ τε νῦν
πλασθέντος ἀνθρώπου καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐκόνα
θεοῦ γεγονότος πρότερον. ὁ μὲν γάρ διαπλασθεὶς
αἰσθητὸς ἡδη μετέχων ποιότητος, ἐκ σώματος καὶ
ψυχῆς συνεστῶς, αὐτῷ τῇ γυνῇ φίσει θητρός· ὁ
δὲ κατὰ τὴν εὔκοινον ιδεῖ τις τῇ γέρος τῇ σφραγίᾳ,
νοητός, ἀσωματος, οὐτὶ ἄφεν οὐτε θῆναι, ἀθαρτός
135 φύσει.

τοῦ δὲ αἰσθητοῦ καὶ ἐπὶ μέρους
ἀνθρώπου τὴν κατασκευὴν σύνθετον ἔναια φήσιν ἐξ
τε γενέδους οὐσίας καὶ πνεύματος θείου γεγενη-
σθαι γάρ τὸ μὲν σῶμα, χοῦν τοῦ τεχνίτου λαβόντος
καὶ μορφὴν ἀνθρωπίνην ἐξ αὐτοῦ διαπλασαντος,
τὴν δὲ ψυχὴν ἀπ’ οὐδενὸς γενητοῦ τὸ παράπαν
αλλ’ ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ ἥγεινός τῶν πάντων. ὁ
γάρ ἐνεφύσησεν, οὐδὲν τὴν ἔτερον τῇ πνεῦμα θείου,
ἀπὸ τῆς μακαρίας καὶ εὐδαιμονίου φύσεως ἐκεύης
ἀποκιάν τὴν ἐνθάδε στειλάμενον ἐπ’, ὥφελεια τοῦ
γένους ήμῶν, ὅτι εἴ και θητόν ἐστι κατὰ τὴν
ορατὴν μερίδα, κατὰ γοῦν τὴν ἀόρατον ἀθανα-
τύζηται. διὸ καὶ κύριος ἦν τις εἴποι τὸν ἀνθρώπου
θητῆς καὶ ἀθανάτου φύσεως ἐναὶ μεθόριον,
έκατερας ὅσον ἀναγκαῖον ἐστι μετέχειν, καὶ
γεγενῆσθαι θητητὸν ὄμοιν καὶ ἀθανάτον, θητητὸν μὲν
κατὰ τὸ σῶμα, κατὰ δὲ τὴν διάνοιαν ἀθανάτον.

136 ΧΙΛΙΟΥ. Εἰκεῖνος δὲ ὁ πρῶτος ἀνθρώπος ὁ

[33] γηγενής, ὁ παντὸς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγέτης,
ἔκατερον ἀριστος ψυχῆς τε καὶ σῶμα γεγενῆσθαι
μοι δοκεῖ καὶ μακρῷ τινι τοὺς ἐπειτα διενεγκεῖν
κατὰ τὰς ἐν ἀμυφτέροις ὑπερβολὰς ὁ γάρ ἀνθεία
καλὸς καὶ ἀγαθὸς οὗτος οὕτως ἦν. τεκμηριώ-
σαντο δὲ ἀν τις τὴν μὲν τοῦ σώματος εὑμορφίαν
ἐκ τριῶν, ὡν ἐστὶ πρῶτον τὸδε. ἄρτι τῆς γῆς
νεοκτίστου φανεῖσται κατὰ τὴν τοῦ πολυοῦ | σῆδας
διάκρισιν, ὁ προσερρήθη θελαττα, τὴν ὑλην συ-
έβαινε τῶν γνωμένων αμηγή καὶ ὅδοιον καὶ καθαρὰν
ἐπὶ δὲ δικὸν καὶ εὐεργόν εἶναι, ἐξ ησ τὰ ἀπο-
τομούμενα εἰκότας ἦν ἀνυπαίνα. δεύ-

137 τελούμενα εἰκότας ἦν ἀνυπαίνα.
τερον δέ, οὐκ ἐκ τοῦ τυχόντος μέρους τῆς γῆς
εὑκεν ὁ θεός χοῦν λαβὼν τὸν ἀνθρωποεδὴ τοῦτον
ἀνδριάπτη πλάττεν ἐθερήποι μετὰ τῆς ανωτάτω
οπουδῆς, ἀλλὰ διακρίνεις ἐξ ἀπάσης τὸ βέλτιστον,
ἐκ καθαρᾶς ὑῆς τὸ καθαρότατον καὶ διηθημένον
ἄκρως, ὁ πρὸς τὴν κατασκευὴν μάλιστα τῆρμοιεν.
οἶκος γάρ τις τῇ νεώς ιέρος ἐπεκτάνετο ψυχῆς
λογικῆς, ἦν ἐμελλεν ἀγαλματοφορήσειν ἀγαλ-

138 μάτων τὸ θεοεδόστατον.
τρίτον δέ, ὁ μηδὲ σύγκρισιν ἔχει πρὸς τὰ λεχθέντα, ὁ δημιουρ-
γὸς ἀγαθὸς ἦν τὰ τέ ἀλλα καὶ τὴν ἐπιστήμην, ὡς
ἔκστον τῶν τοῦ σώματος μερῶν καὶ ιδίᾳ καθ-

αὐτὸ τοὺς ἐπιβάλλοντας ἔχειν ἀριθμοὺς καὶ πρὸς
τὴν τοῦ ὄλου κοινωνίαν εὐδαιμονίας ἀπηγκριβῶσθαι.
μετὰ δὲ τῆς συμμετρίας καὶ εὐστακίαν προσαν-
έπλαστε καὶ εὐχροιαν ἡγιονογάφει βουλόμενος, ὡς
ἐν μάλιστα, καλλιστον ὄφθηται τὸν πρῶτον ἀν-

139 θρωπον. ΧΙΛΙΟΥ. ὅτι δὲ καὶ τὴν ψυχῆς ἀριστο-

“ Beautiful and good ” meant to a Greek “ perfect,”
as it should be.”

ἢν, φανερὸν. οὐδεὶς γὰρ ἐπέρι παραδείγματι τῶν
ἐν γενέσει πρὸς τὴν κατασκευὴν αὐτῆς ἔουκε
χρῆσασθαι, μονῷ δ’ ὡς εἶπον τῷ ἑαυτῷ λόγῳ.
διὸ φησιν ἀπεικόνισμα καὶ μίμημα γεγενῆσθαι
τούτου τὸν ἀνθρωπὸν ἐμπνευσθέντα εἰς τὸ πρό-
σωπον, ἔθια τῶν αἰσθήσεων ὁ τόπος, αἷς τὸ μὲν
σῶμα ἐμνήσασεν ὁ δημιουργός, τὸν δὲ βασιλέα
λογισμὸν ἐνδιδούμενος τῷ γηγενοκῷ παρέδωκε
δορυφορεῖσθαι πρὸς τὰς χρωμάτων καὶ φωνῶν
χρικῶν τε αὐτὸν καὶ τῶν παραπλησίων
αἰτημένεις, ἃς ἀνεῦ αἰσθήσεως δι’, αὐτὸν μόνου
καταλαβεῖν οὐκ οἶδε τε τὴν ἀναγκήν δὲ παγκάλου
παραδείγματος πάγκαλον εἴναι τὸ μύμημα. θεοῦ
δὲ λόγος καὶ αὐτὸν κάλλους, ὅπερ ἐστὶν ἐν τῇ
φύσει καλλιός, ἀμείνων, οὐ κοσμούμενος κάλλει,
κόσμος δ’ αὐτὸς, εἰ δὲ τἀληθὲς εἴπειν, εὑπηρε-
στατος ἔκεινον.

140 ΧΛΙΧ. Τοιοῦτος μὲν ὁ πρῶτος ἀνθρωπὸς κατά

τε σῶμα καὶ ψυχὴν γεγενηθαῖ μοι δοκεῖ, τοὺς τε
νῦν ὄντας καὶ τοὺς πρὸ τῆμαν διενεγκὸν ἀπαυτας·
ἥ μὲν γὰρ ἥμετέρα γένεσις ἐξ ἀνθρώπων, τὸν δὲ
θεος ἐθημουργησεν εὖθ' οὔον δὲ κρείττων ὁ πολῶν,
ἐπὶ τοσοῦτον καὶ τὸ γυνόμενον ἀμείνουν. ὀσπερ
γάρ τὸ ἀκμαζόν αἱτὶ τοῦ παρηρηκότος Βελτίου
ἔστω, εἴτε ἔων εἴτε φυτὸν εἴτε καρπὸς εἴτε ἄλλο
τι τῶν ἐν τῇ φύσει τυγχάνον, οὕτως ἔουκεν ὁ μὲν
πρῶτος διαπλασθεὶς ἀνθρωπὸς ἀκμὴ τοῦ ἥμετέρου
παντὸς ὑπάρξαι γένεσις, οἱ δὲ ἔπειτα μηκέθη, οἷοις
ἐπακμάσαι, τῶν κατὰ γενεὰν ἀμαυροτέρος ἀεὶ τάς
141 τε μορφὰς καὶ τὰς ὄντας | λαμβανόντων. ὅπερ
[34] ἐπὶ τε πλαστικῆς καὶ ἔγραφίας γυνόμενον εἴθον.
ἀποδεῖ γὰρ τὰ μεμήματα τῶν ἀρχετύπων, τὰ δ'

ἀπὸ τῶν μημημάτων γραφόμενα καὶ πλαττόμενα
πολὺ μᾶλλον, ἀπεικόνιστα. τῆς ἀρχῆς·
παραπλησίου δὲ πάθος καὶ ἡ μαργῆτις λίθος ἐπι-
δεκυνται. τῶν γὰρ σιδηρῶν δακτυλίων ὁ μὲν
αὐτῆς ψαύτας βιαιότατα κρατεῖται, ὁ δὲ τοῦ
ψαύταντος ἥττον, ἐκκρέμεται δὲ καὶ τρίτος δευ-
τέρου, καὶ τέταρτος τρίτου, καὶ πέμπτος τετάρτου,
καὶ ἐξέρων ἐπέρι, κατὰ μακρὸν στοῦχον, ὑπὸ μᾶς
όλκου δυνάμεως συνεχόμενοι, πλὴν οὐ τὸν αὐτὸν
τρόπον. αἱ γὰρ οἱ πόρων τῆς ἀρχῆς ἀπροτημένοι
χαλωνται, διὰ τὸ τὴν ὀλκὴν ἀνεύσθαι μηκέθη, ὄμοιώς
σφήγων δυναμέμενοι. ὅμοιοι δή τι πεπονθένται καὶ
τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων φαίνεται, καθ' ἕκαστην
γενέαν ἀμυδροτέρος λαμβανόντων τὰς τε τοῦ σώμα-
τος καὶ τὰς τῆς ψυχῆς δυνάμεις καὶ ποιοτητας.

142 Τὸν δὲ ἀρχηγέτην ἔκεινον οὐ μόνον πρῶτον
ἀνθρωπον ἀλλὰ καὶ μόνον κοσμοπολιτην λέγοντες
ἀμενδεστατα ἐροῦμεν. γὰρ γὰρ οὐκος αὐτῷ καὶ
πόλις ὁ κόσμος, μηδεμιᾶς Χειροποιήτου κατα-
σκευῆς δεδημουργημένης ἐκ λίθων καὶ ξύλων
ὑλῆς, ὡς καθάπερ εὐ πατρὶ μετὰ πάσης ασφαλείας
ἐιδούτατο, φόβου μὲν ἔκτος ὡν, ἀπε τῆς τῶν
περιγείων γηγενίας ἀξιωθεῖς, καὶ πάντων οὐα-
θητα κατεπτηκότων καὶ ὑπακοειν ὡς δεσπότη
δειδαγμένων τῇ βιασθέντων, ἐν ειπαθείας δὲ ταῖς
ἐν εἰρήνῃ ἀπολέμειν ὡν, ἀνεπιλήπτως.

143 Ι. ἐπειδὲ πᾶσα πόλις εἴνομος ἔχει πολιτεάν,
ἀναγκαῖος συνέβανε τῷ κοσμοπολιτῃ χρῆσθαι
πολιτεύειν καὶ συμπατεῖν τὸ κόσμος· αὐτῷ δὲ εἰσιν ὁ
τῆς φύσεως ὄρθος λόγος, ὁς κυριωτέρα κλήσει
προσανουμάζεται θεῖος, νόμος θεῖος ὡν, καθ'

• See App. p. 476.

οὐ τὰ προσηκούτα καὶ ἐπιβάλλοντα ἔκαστοις ἀπενεμήθη, ταῦτης τῆς πόλεως καὶ πολιτείας οἵσει τυάς εἴναι πρὸ ἀνθρώπου πολίτας, οἱ λέγοντες, ἀνδρίκως μεγαλοπόλεως, τὸν μέγαστον περίβολον οἰκεῖν λαζόντες, καὶ τῷ μεγίστῳ καὶ τελεοτάτῳ πολιτεύματι ἐγραφέντες. οὗτοι δὲ τίνες ἦν εἴεντο μὴ λογικαὶ καὶ θεῖαι φύσεις, αἱ μὲν ὁσματοι καὶ νοηταὶ, αἱ δὲ οὐκ ἄνεῳ σωματοῖς, οτοῖοις συμβέβηκεν εἴναι τοὺς ἀστέρας; οἷς προσομικῶν καὶ συνδιαιτώμενος εἰκότως ἐν ἀκράτῳ διέτριψεν εὑδαιμονίᾳ· συγχενής τε καὶ ἀγκάπτορος ὡν τοῦ ἥρματος, αὐτὸν πολὺν ρόντος εἰς αὐτὸν τοῦ θείου πενεμάτος, πάντα καὶ λέγεν καὶ πράττεν ἐστούδαξεν εἰς ἀρέσκειαν τοῦ πατρὸς καὶ βασιλέως, ἐπόμενος κατ' ἔχον αὐτῷ τὰς ὄδοις, ἃς λεωφόρος ἀναπέμπονται ἀρεταί, διοτι μόνας μηχανὸς θέμις [35] προσερχεθεῖται τέλος γηγομένας τὴν πρὸς τὸ γεννήσαντα θεὸν ἐξομοίωσιν.

145 ΙΙ. Τοῦ μὲν οὖν πρώτου φύστος ἀνθρώπου τὸ καθ' ἕκαπτον φυχήν τε καὶ σῶμα κάλλος, εἰ καὶ πολλῷ τῆς ἀνθρείας ἔλαττον, ἀλλ' οὖν κατὰ τὴν ἡμετέραν δύναμιν ὡς οὖν τε ἦν εἴρηται, τοὺς δὲ απογονούς τῆς ἐκενοῦ μετέχοντας θεός αναγκαῖον εἶ καὶ ἀμυνόντας ἀλλ' οὖν ἔτι σώζειν τὸν τύπους τῆς πρὸς τὸν προπάτορα συγχενέας. η δὲ συγχένεια τὸν πρώτῳ (Gen. ii. 19). σοφίας γάρ καὶ βασιλείας τὸ ἔργον, σοφὸς δὲ ἐκενὸς αὐτομάθης καὶ αὐτοδιδακτος, Χεροὶ θεάσις γενομένος, καὶ προσέτι βασιλεύς. ἡμιπρεπὲς δὲ γηγενόν προσέτι βασιλεύς. ἡμιπρεπὲς δὲ γηγενόν προσέτι βασιστον τῶν ὑπηκόων. ὑπερβάλλοντα διαγρέειν ἔκαστον τῶν πρωτῶν

146 γένεα τοῖς; πᾶς ἀνθρωπὸς κατὰ μὲν τὴν διάνοιαν φυκείωται λογικαὶ θεῖαι, τῆς μακαρίας φύσεως ἐκμαργένοντι ἀποστασίᾳ ἢ ἀπαιγνωσμα γεγονός, κατὰ δὲ τὴν τοῦ σώματος κατασκευὴν ἀπαντητι τῷ κόσμῳ. συγκέρασται γάρ ἐκ τῶν αὐτῶν, γῆς καὶ ὕδατος καὶ αέρος, ἐκάστου τῶν στοχείων εἰσεγεγκότος τὸ ἐπιβάλλον μέρος πρὸς ἐκ-

πλήρωσιν αὐταρκεστάτης ὥλης, ηδὲ λαβεῖν τὸν δημιουργὸν, ἵνα τεχνιτεύῃ τὴν ὄρατην ταύτην εἰκόνα· καὶ προσέτι πᾶσι τοῖς λεγθε-

σιν ὡς οἰκειοτάτοις καὶ συγχενεστάτοις χωρίοις ἐνδιαιτᾶται, τόπους ἀμεβῶν καὶ ἀλλοτε ἀλλοις ἐπιφοτῶν, ὡς κυριώτατα φύναι τὸν ἀνθρωπὸν πάντα εἴναι, Χεροῖσιν, ἐνδρον, πτηνόν, οὐράνιον. η μὲν γάρ οἰκεῖ καὶ βέβηκεν ἐπὶ γῆς, Χεροῖσιν, ζῷον ἔστιν, η δὲ διέταται καὶ τηλεται καὶ πλεῖ πολλάκις, ἐνδρον—ἐμπόροι καὶ ναυκληροι καὶ πορφυρεῖς καὶ οὕτοι τὴν ἐπ' ουτρέους καὶ ἰχθύουράνιον. η μέγαν μετίασι τοῦ λεχθέντος εἴσι σαφεστάτη πίστις—η δὲ μετέωρον ἀπὸ γῆς ἀνάφορον ἐξηγρατεῖ σῶμα, λέγοιτε, ἀν ἐνδικος αεροπόρον εἴναι, πρὸς δὲ καὶ οὐρανον, διὰ τῆς γηγενούς πάτησ τῶν αἰσθήσεων ὄψεως γῆλων καὶ σεληνῆ καὶ ἔκαστω τῶν ἀλλων ἀστέρων πλανῆτων καὶ ἀπλανῶν συνεργοῦνται.

148 ΙΙΙ. Παρακάλως δὲ καὶ τὴν θέσων τῶν ὄντων ἀνῆψε τῷ πρώτῳ (Gen. ii. 19). σοφίας γάρ καὶ βασιλείας τὸ ἔργον, σοφὸς δὲ ἐκενὸς αὐτομάθης καὶ αὐτοδιδακτος, Χεροὶ θεάσις γενομένος, καὶ προσέτι βασιλεύς. ἡμιπρεπὲς δὲ γηγενόν προσέτι βασιστον τῶν ὑπηκόων. ὑπερβάλλοντα διαγρέειν ἔκαστον τῶν πρωτῶν

[36] ὡς εἰκός | δύναμις ἀρχῆς ηδὲ περὶ τὸν πρωτὸν ἐκενὸν ἀνθρωπὸν, διαπλάσας ὁ θεὸς ἡρῶν διεπερείων, ὑπαρχον μὲν αὐτοῦ, τῶν δὲ ἀλλων ἀπάντων γηγενόντων. τίθεις, ὅποτε καὶ οἱ τοσαντούς γενεᾶς ὑπερερων φύτεις, ηδὲ τοῦ γένους διὰ μακρᾶς χρόνων περιθόους ἐξηγήσου διηνέ πήτου ἔπι δεσπόζουσι τῶν ἀλόγων, καθάπερ

λαμπάδιον ἀρχῆς καὶ δυναστείας ἀπὸ τοῦ πρώτου
διαδοθέν φυλάττοντες.

φησὶν οὖν ὅτι πάντα τὰ ζῷα ἡγαγεν ὁ θεὸς πρὸς τὸν Ἀδάμ, ἵδεν βουλόμενος τίνος θύσεως προσφέρεις ἐκάστος, οὐχ ὅτι ἐνδοίαζεν—ἄγνωστον γάρ οὐδὲν θεῷ—ἀλλ᾽ ὅτι ηδε τὴν λογικὴν ἐν θυητῷ φύσιον κατεσκευακεῖς αὐτοκίνητον, ὅπως ἀμέτοχος αὐτὸς ἦ κακίας. ἀπεπειράτο δὲ ὡς ὑφηγητῆς γνωρίμου, τὴν ἐνδιάθετον ἔξιν ἀνακυῶν καὶ πρὸς ἐπιδεξιῶν τῶν οἰκείων ἀνακαλῶν ἔργων, ὧν ἀπαυτοματίῃ τὰς θέσεις μήτ' ἀνοικετούς μήτ' ἀναρμύσοτους, ἀλλ' ἐμφανουνέος εὐ μάλα τὰς τῶν ὑποκεμένων ιδιότητας. ἀκράτου γάρ ἔπι τῆς λογικῆς φυσεως ὑπ-

αρχοντής ἐν φυῇ, καὶ μηδενὸς ἀρωστήματος η̄ νοσημάτου η̄ πάθους παρεισελγμένου, τὰς φαντασίας των σωμάτων καὶ πραγμάτων ἀκραυγήστατάς λαμβάνουν, εὐθυβούλους ἐποιεῖτο τὰς κλήσεις, εὖ μᾶλα σποχαζόμενος τῶν δηλουμένων, ὡς ἄμα λεχθῆναι τε καὶ ιωθῆναι τὰς φυσεις αὐτῶν. οὕτως μὲν ἐν ἀπασι τοῖς καλοῖς διέφερεν ἐπ' αὐτὸ τὸ πέρας φθάνων τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαίμονίας.

151 LIII. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲν τῶν ἐν γενέσει βέβαιουν, τροπὰς δὲ καὶ μεταβολὰς ἀναγκαῖς τὰ θυητὰ δέκεται, ἔχρην καὶ τὸν πρῶτον ἀνθρωπον ἀπολαῦτον τοποθετεῖν τῆς γένετος τοῦ θεοῦ. οὐδὲν τοῦ προτεστούτου (Gen. ii. 8 f.). τῶν μὲν γάρ ἐσται ἀμυκρος η̄ ὥλη, παντοίων δενδρῶν κατάπλεις, τῶν μὲν ἀειβαλῶν πρὸς τὴν ὄψεως ἀδάστατον γῆστρην, τῶν δὲ ταῖς εἱρναῖς ὕραις γῆβάντων καὶ βλαστανόντων, καὶ τῶν μὲν ἔμπειρον καρπὸν ἀνθρώπους φερόντων, οὐ πρὸς ἀναγκαῖαν μόνον χρῆσιν τροφῆς ἀλλὰ καὶ πρὸς περιπτήν ἀπόλευτου ἀβροδαίτου βίου, τῶν δὲ οὐχ ὅμοιον, οὓς ἀναγκαῖς θηρίους ἀπενεμήθη, κατὰ δὲ τὸν δέκαν παράδεισου ἔμβυχα καὶ λογικὰ φυτὰ πάντα, εἴας συμβεβήκε, καρπὸν φέροντα τὰς ἀρετὰς καὶ προσετη τὴν ἀδιάθετον σύνεσιν καὶ ἀγχίσκων, η̄ γνωρίζεται καὶ τῆς ἐκατέρου φύσεως ἐνταπειστέτο τῇ φυλῆ.

τοὺς χαρακτῆρας, οὐ πάντας ἀλλ' ὅσους χωρῆσαι δινατοῦ θυητῆν σύστασιν. ἐπεὶ δὲ ἐπλάσθη καὶ γνωηή, θεασάμενος ἀδεκφὸν εἶδος καὶ συγγενῆ μορθῆν πομένεις τῇ θέᾳ καὶ προσιών ψηταζέτο.

152 ἡ δὲ οὐδὲν ἐκείνου προσβλέποντα ζῷον ἔμφερτερον ἑαυτῇ γάνται τε καὶ ἀντιπροσθέγγεται μετ' αἰδῆν. ἔρως δὲ ἐπηγενόμενος καθαπέρ εἴος ζῷου διπά τημηματα διεστηκότα συναγαγγῶν εἰς ταῦτὸν ἀρμότεται, πόθου εὐδρυστάμενος ἐκατέρῳ τῆς πρὸς θάτερον κουμανίας εἰς τὴν τοῦ ὄμοιον γένεσιν. δὲ πόθος οὗτος καὶ τὴν τῶν σωμάτων γῆσιν ἐγένετο, πτις ἐστὸν ἀδικημάτων καὶ γῆσιν ἐγένετο, πτις ἐστὸν ἀδικημάτων καὶ τὸν παρανομημάτων | ἀρχή, δι' οὐ πη̄ οὐ παλλαπτοται τὸν θυητὸν καὶ κακοδαιμονα βίον ἀντ' ἀθανάτου καὶ ερδαίμονος.

153 LIV. Ἐπι δὲ τοῦ ἀνδρὸς μονῆρη βίου ζῶντος,

μήπω διαπλασθείσης τῆς γνωμοκός, φυτευθῆναι λόγος ἔχει παρίδεισον υπὸ θεοῦ τοῦ παρ', γῆμα οὐδὲν προσεοικότα (Gen. ii. 8 f.). τῶν μὲν γάρ ἐσται ἀμυκρος η̄ ὥλη, παντοίων δενδρῶν κατάπλεις, τῶν μὲν ἀειβαλῶν πρὸς τὴν ὄψεως ἀδάστατον γῆστρην, τῶν δὲ ταῖς εἱρναῖς ὕραις γῆβάντων καὶ βλαστανόντων, καὶ τῶν μὲν ἔμπειρον καρπὸν ἀνθρώπους φερόντων, οὐ πρὸς ἀναγκαῖαν μόνον χρῆσιν τροφῆς ἀλλὰ καὶ πρὸς περιπτήν ἀπόλευτου ἀβροδαίτου βίου, τῶν δὲ οὐχ ὅμοιον, οὓς ἀναγκαῖς θηρίους ἀπενεμήθη, κατὰ δὲ τὸν δέκαν παράδεισου ἔμβυχα καὶ λογικὰ φυτὰ πάντα, εἴας συμβεβήκε, καρπὸν φέροντα τὰς ἀρετὰς καὶ προσετη τὴν ἀδιάθετον σύνεσιν καὶ ἀγχίσκων, η̄ γνωρίζεται τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰχρά, ζῷην τὴν ἀνοσού καὶ

ἀρθαρσίαν καὶ πᾶν εἴ τι τούτοις ὅμοιότροπον.
 154 ταῦτα δέ μου δοκεῖ συμβολικῶς μᾶλλον τῷ κυρίῳ φιλοσοφεῖσθαι. δένδρα γάρ ἐπὶ γῆς οὐτε πέφρη πω πρότερον οὔτι, αὐθὺς εἰκὸς φανεῖσθαι ζωῆς τῇ συνέσεως. ἀλλ᾽ ὡς ἔοκεν αὐτῆτεται διὰ μὲν τοῦ παραδείσου τὸ τῆς φυχῆς ἡγεμονικόν, ὅπερ ἐστὶ κατάπλεων οὐα φυτῶν μυρίων ὅσων δοξῶν, διὰ δὲ τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς τὴν μεγιστρήν τῶν ἀρετῶν θεοσεβεῖαν, διὸ τῆς ἀθανατίζεται τῇ φυχῇ, διὰ δὲ τοῦ καλῶν καὶ πονηρῶν γνωριστικοῦ φορητῶν τὴν μέσην, τῇ διακρίνεται τάνατία φύσει.

LV. Θέμενος δὲ τούτους τοὺς ὄρους ἐν ψυχῇ καθάπερ δικαστής ἐσκόπει, πρὸς πότερον ἐπικαλῶν ἔξει. ὡς δὲ εἰδὲ ἥπονταν μὲν ἐπὶ πανουργίαν, εὐτεβεάς δὲ καὶ διατάγης οἰλυγωροῦσαν, ἐξ ὧν τῇ ἀθανάτῳ ζωῇ περιγινέται, προσβάθετο κατὰ τὸ εἰκὸς καὶ ἐφραγδεῖσεν ἐκ τοῦ παραδείσου, μηδὲ ἐλπίδα τῆς εἰσαῆθις ἐπανόδου δονιάτα καὶ ἀθεράπευτα πλημμελόνητη φυχῆι παρασχών, ἐπεὶ καὶ τῇ τῆς ἀπάτης πρόφασις ἐπιδημητος ἦν οὐ μετρίας, ἢν οὐκ ἀξιον παραστῆται πατακίσσου. λέγεται τὸ πατακίον τὸ ἱοβόλον καὶ γραψέντος [οόφες] ἀνθρώπου φωνὴν προτείθαι, καὶ ποτε προσελθοῦ τῇ τοῦ πρῶτου φύντος ἀδρὸς γυναικὶ τῆς βραδυτῆτος καὶ τῆς ἀγανεκτείας ὄνειδίσας, διόπι μέλλει καὶ ὑπερτιθεται πάγκαλον ὀφθῆναι καὶ ἡδοτὸν ἀπολαυσθῆναι καρπὸν διέπεσθαι, πρὸς δὲ καὶ ὠφελεμάστατον, ὃ δινήσεται γνωρίζειν ἀγαθά τε αὖ καὶ κακά.

“Or “the cause of their deception,” i.e. the serpent, Pleasure.

[38] τὴν δὲ ἀνεξετάστως, ἀπὸ γνώμης ἀθεραίου καὶ ἀνιδρύσου στιγματέασαν, ἐμφαγεῖν | τοῦ καρποῦ καὶ τῷ ἀνδρὶ μεταδοῦναι—καὶ τοῦτο ἔξαπνατως ἀμφοτέρους ἐξ ἀκακίας καὶ ἀπλότητος ηθῶν εἰς πανυργίαν μετέβαλεν. ἐφ' ὧ τὸν πατέρα χαλεπέραντα—τῇ γάρ πρᾶξις ὄργης αξία, ἐπεὶ παρελθόντες τὸ ζωῆς ἀθανάτου φυτόν, τὴν ἀρετῆς παντέλειαν, ὑφ' τῆς μακραίνου καὶ εὐδαιμόνια βίου ἐδύναντο καρποῦνθαι, τὸν ἐφίμερον καὶ θυητὸν οὐ βίον ἀλλὰ χρόνον κακοδαιμονίας μετονεῖλοντο—κολάσεις ὄριαν κατ' αὐτῶν τὰς προστκούσας.

LVI. Ἔστι δὲ ταῦτα οὐ μύθου πλάσματα, οἷς τὸ ποιητικὸν καὶ σοφιστικὸν Χαίρει γένος, ἀλλὰ δείγματα τύπων ἐπ' ἀλληγορίαν παρακαλοῦντα κατὰ τὰς δι' ὑποτοιῶν ἀποδόσεις. ἐπόμενος δέ τοις εἰκότι στοχασμῷ φίσει προσηκότως τὸν εἰρημένον ὄφων ἡδονῆς ἔναι σύμβολον, ὅτι πρῶτον μὲν ἔδων ἄποιν ἐστὶ καὶ πρητὲς πεπτωκὸς ἐπὶ γαστέρᾳ, δεύτερον δὲ ὅτι γῆς βώλους στιά χρῆται, τρίτον δὲ ὅτι τὸν ἴον ἐπιφέρεται τοῦς ὄδηνας, διῆτους διηθέντας ἀναιρεῖν πέφυκεν. οὐδενὸς δὲ τῶν λεχθέντων δὲ φυλήδονος ἀμορεῖ· μόλις τε γάρ τὴν κεφαλὴν ἐπαίρει βαρινόμενος καὶ καθειλόμενος, ἐκτραχηλύζουσας καὶ ὑποσκελέζουσας τῆς ἀκρασίας· σπεῖται τε οὐκ οὐράνιον τροφήν, ἥν ὁρέγει τοῖς φιλοθεάμοισι διὰ λόγων καὶ δογμάτων σοφία, τὴν δὲ ἀναδομόντη ἐκ γῆς κατὰ τὰς ἐπηρίους ὥρας, ἐξ τῆς οὐρανοφυγίας καὶ ὄμφασιας

καὶ λαμπρίται, *οὐαὶ* τὰς γαστρὸς ἐπιθυμίας προσαναρρηγνῦσαι καὶ ἀναρυτῆσαι [καὶ αὐδρα- ποδίζουσαι] πρὸς γαστριμαργαν συνανξουσι καὶ ἀναρρηγνύσουσι καὶ τοὺς ὑπογαστρίους οἰστρους συντοπονων τε γάρ καὶ ὄψαρτυτῶν κάματον ἐπι- ληρεύει, καὶ τῆς ἀπὸ τῶν ἡδυσμάτων κυλάσης ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν περάγγων μεταλαμβάνειν [*τῆς εἰδεχθεῖας*] ὀρέγεται, καὶ σπότε ποιετελὴ τράπεζαν θέασατο, καταβαλον αὐτὸν ὅλον ἐπὶ τὰ εὐτρητιθέντα ἐκνέεται, πάντων ἀθρώων σπου- δάξων ἐμφορεῖσθαι, τέλος οὐ κόρον ἀλλὰ τὸ μηδὲν ὑπολειπεσθαι τῶν εὐτρητιθέντων ποιούμενος.

159 οὐχ ἥπτον ὄφεως ἐν τοῖς ὅδονσιν ἐπιφέρεται τὸν ιὸν. οὗτοι γάρ εἰσιν ἀπληστάς ὑπηρέται καὶ ὑπουργοί, πάνθ' οὖσι πρὸς ἔδωδὴν τέμνοντες τε καὶ λειώντες, καὶ τὸ μὲν πρῶτον γλωττῇ παρα- διδόντες τῇ χιλοὺς δικαζόντης πρὸς ἐπίκρισιν,

[39] ἔπειτα δὲ φύρογγι. | στίσιαν δὲ αἱμετρία βανατῶδες φύσει καὶ ιοβόλον, ἀπε πέψιν οὐκ ἐδεχομένων διὰ τὴν τῶν ἐπεισόντων φοράν, η̄ γάνεται πρὶν 160 ἐξικμασθῆναι τὰ πρότερα. φωνὴν δὲ ἀνθρώπειον ὄφις λέγεται προεισθαι, διότι μερίος ὑπεριάχους καὶ προσιγνωσταῖς ἡδονῇ χρήγται τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προστασίαν αὐτῆς ἀνευκρίσουν, οἱ τολμῶσι ἀναδιδάσκειν ὅτι πάντων τὸ κράτος ἀνηππατι- μικρῶν τε καὶ μεγάλων, οὐδενὸς ὑπεξῆγμένου τὸ 161 παράπαν.

LVII. ἀλλ', αἱ τε πρῶται τοῦ ἄρρενος πρὸς τὸ θῆλυ σύνοδοι ξεναγὸν ἔχουσιν ἥδοντην, αἱ τε σποραὶ καὶ γενέσεις διὰ ταύτης συνιστανται, τὰ τε γεννώμενα οὐδεὶν πρῶτου

οὐκειοῦσθαι πέφυκεν η̄ ταῦτη, καιρούτα μὲν ἥδονῆ, τὴν δὲ εὐαιγίαν αἰγηρῶνα διυχερανοντα. παρὸ καὶ ἀνακλαίεται τὸ βρέφος ἀποκυρθέν, ἀλγῆσαν ὡς εἰκὼς τῇ περιψυξῃ ἐκ γαρ θεο- μοτάτου καὶ πυραδεστάτου χωρίου τοῦ κατὰ τὴν μῆτραν, ὡς πολὺν χρόνον ἐποιητήθη, προεθεὶν ἔξαπιναυσι εἰς αέρα, μυχρὸν καὶ ἀσυνήθη τόπον, ἐπλήγθη καὶ τῆς ὁδοῦτης καὶ τοῦ διυχερανευ ἀλγηδόνι τὰ κλαύματα δεγῆμα παρεσκευ ἐναρ- 162 γέστατον. σπεῦδει τε, φοστί, πᾶν ἤδων ὡς ἐπ', αναγκαστον καὶ συνεκτικάτον τέλος ἥδοντην καὶ μάλιστα ἀνθρωπος· τὰ μὲν γάρ διὰ γενεσεως μόνον καὶ τῶν γεννητικῶν ἐφίεται ταυτης, ο δὲ ἀνθρωπος καὶ διὰ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, οἵσα θεάματα η̄ ἀκούσματα τέρψιν δύναται παρασχεῖν 163 ἀστὶ καὶ ὄφαδλοις μεταδιάκων. λέ- γεται δὲ καὶ ἄλλα παμπληθῆ πρὸς ἔπαινον τοῦ πάθους καὶ ὡς ἔστιν οἰκεότατον καὶ συγγενέστατον ζώων. LVIII. ἀπόχρη δὲ δεγῆματος ἔνεκα καὶ τὰ νῦν εἰρημένα, ὡν̄ χάριν ἀνθρωπίνην φωνὴν ἔδοξεν ὁ ὄφις προεισθαι. διό μοι δοκεῖ καν τοῖς κατὰ μέρος νόμους, οὐ περὶ ζώων ἔγραψεν ἀ τε χρῆ προσφέρεσθαι καὶ τονιστικον, ἐπανέσαι μά- λιστα τὸν ὄφιομάχην ἐπικαλούμενον (Lev. xi. 22) —ἔρπετὸν δ, ἐστὶν ἔχον ἀνωτέρω σκέψη τῶν ποδῶν, οἷς ἀπὸ γῆς πέφυκε πηδῶν καὶ μετέωρον αἴρεσθαι καθάπερ τὸ τῶν ἀκρίδων γένος—. ο γάρ ὄφιομάχης οὐδὲν ἄλλ, η̄ συμβολικῶς ἔγκρατει. εἶναι μοι δοκεῖ, μάχην ἀκαθαίρετον καὶ πολεμοι ἀσπονδοι ἐκφέρουσα πρὸς ἀκρασίαν καὶ ἥδοντην ἥ μεν γάρ εὐθέτειν καὶ ὀλυγοδεῖται καὶ οὔσον αναγκαῖον φιλαντοπήρων καὶ σεμνῷ βίῳ διαφερόντως

^a Cf. *De Somnis i.* 49 ἐν κύκλῳ <κενῶν> περιάγει τὴν κραλλήν.

ἀσπάζεται, ἢ δὲ περιεργίαν καὶ πολυτέλειαν, ἀντίθετο γένεται τὸν φυχῆν καὶ χλιδῆς καὶ θρύψεως αἴτια γένεται φυχῆν καὶ σωματική, διὸ ὁ τὴν ὑπαίτιον καὶ θανάτου χαλεπωτέραν ζωὴν παρὰ τοῖς εὗ φρονοῦσι συμβεβηκεί γένεσθαι.

165 LIX. Τὰς δὲ γονητέας καὶ ἀπάρας αὐτῆς ηδονὴν τῶν μὲν ἀδρὶ οὐ τολμᾶ προσφέρειν, τῇ δὲ γυναικὶ γένεται φυχῆν καὶ σωματική, διὸ ὁ ταύτης εἰκόνως εἶκεν, πάντα προσφινῶς καὶ εὐθυβόλως· ἐν ἡμῖν γάρ ἀδρὸς μὲν ἔχει λόγον ὁ νοῦς, γυναικὸς δὲ αἰσθητος. ηδονὴ δὲ προτέραιος ἐντυχάνει καὶ ἐνομιλεῖ ταῖς αἰσθήσεσι, διὸ ὁν [40] καὶ διὰ ταύτης εἰκόνως πάντα προσφινῶς καὶ εὐθυβόλως· ἐν ἡμῖν γάρ ἀδρὸς μὲν ἔχει λόγον ὁ εἴκοστη τῶν αἰσθήσεων τοῦς φύλαρους αὐτῆς ὑπαχθῆ, χαίρουσα τοῖς προτεικομένους, ἐπὶ χρωμάτων μὲν καὶ σχημάτων πουκλίας ὄφες, ἐπὶ δὲ φωνῶν ἐμμελείας ἀκοή, ἐν δὲ χιλῶν ηδονῆσι γενεσίσ, καὶ ταῖς τῶν αναθυμιωμένων ἀτμῶν εὐνδίασις ὅρθρησις, δεξάμεναι τὰ δῶρα θεραπαιδῶν πρόπον προσφέρουσιν οὐα δεσπότη τῷ λογισμῷ, παράκλητον επαγόμεναι πειθώ περιτοῦ μηδὲν ἀπώσασθαι τὸ παρόπαν. ὁ δὲ αὐτίκα δελεασθεὶς ὑπίκοος ἀνθρώπειος καὶ δοῦλος ἀντὶ δεσπότου καὶ ἀντὶ πολέου φυγὰς καὶ θυητός ἀντί ἀθανάτου γένεται. συνόλεως γάρ οὐκ ἀρνητέον ὅτι, οὐα ἐταρίς καὶ μαλακὸς οὖσα, ηδονὴ γλύχεται τυχεῖν ἐραστοῦ καὶ μαστροποὺς ἀναβγῆτε, διὸ ὁν τοῦτον ἀγκιστρεύεται. μαστροπεύοντος δὲ, αὐτῇ καὶ προξενοῦσι τὸν ἐρῶντα αἰσθητούς, ἀς δελεάσσοσα ράδιας ὑπηράγετο τὸν νοῦν, ὃ τὰ φανέντα ἔκτος εἰσιν κομιζούσαι διαγγέλλουσι καὶ ἐπιδείκνυται, τοὺς τύπους ἔκαστων ἐνοφραγίζομεναι, καὶ τὸ οἷον ἐνεργαζόμεναι πάθος.

130

κηρῷ γάρ ἔουκῶς δέχεται τὰς διὰ τῶν αἰσθήσεων φαντασίας, αἰς τὰ σώματα καταλαμβάνει διὰ τῶν μηδὲν δινάμενος, καθάπερ ἐπου ηδη.

167 LX. Τὰ δὲ ἐπίχειρα τῆς ηδονῆς εὑραντο οἱ πρῶτοι γενόμενοι δοῦλοι Χαλεποῦ καὶ διοιάτου πάθους· ἡ μὲν γυνὴ σφοδρὰς αἵνις ἐνθεξαμένη τὰς ἐν ἀδίστη, καὶ τὰς παρὰ τὸν ἄλλον βίον λύπας ἐπαλλήλους, καὶ μάλιστα τὰς ἐπὶ τέκνους γεννώμενους καὶ τρεφομένους καὶ νοσοῦσι καὶ ὑγιαίνουσι ἀνὴρ ἐν μέρει πόνους καὶ ταλαιπωρίας καὶ συνεχῆς ἴδρωτας ἔνεκα πορημοῦ τῶν ἀναγκαίων καὶ στέρησαν μὲν τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν, ἀπεριένδιαχθη φέρειν ἥ γῆ δίχα γεωργικῆς ἐπιστήμης, ἀπρύτων δὲ μετουσίου καμάτων εἰς ζῆτρον βίου καὶ προφῆτης ὑπὲρ τοῦ μηδὲ λιμῷ παραπολέσθαι· 168 οἷμα γάρ ἀντοπερ τὴλον καὶ σελήνην ἀεὶ φωφορεῖν ἄπαξ κελευσθέντας ἀμά τῇ πρωτῇ γενέσει τοῦ παντός, καὶ τὸ θεῖον πρόσταγμα διατηρεῖν [41] οὐδεὶς ἐπέρου χάρων ηδονὴ | τῶν ὅρων οὐρανοῦ μακρὰν κακία πεφυγάδευται· τὸν αὐτὸν πρόπον καὶ τῆς γῆς τὴν βαθεῖαν καὶ καρποφόρον, ἀνευ τέκνης καὶ συμπαράξεως γεωπόνων ἀνδρῶν, φέρειν ἀν πολλὴν ἀφθονίαν κατὰ τὰς ἐπηρεάσους ὕρας. νυν δὲ αἱ ἀέρας πηγαὶ τῶν τοῦ θεοῦ χαρίτων ἐπεσχέθησαν, ὅπε τῆρατο κακία τὰς ἀρετὰς

132

παρευημέρεν, ὥν μὴ ὡς ἀναξίους χρηγωσαν.

169 εἴτε μὲν οὖν τὸ τῶν ἀθρώπων γένος, εἰ τὴν ἀριμόττουσαν ἔμελε δικην ὑπομένεν, ἡφαντίσαι διὰ τὴν πρὸς τὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα θεὸν ἀχαριστίαν. ὁ δ', ἀπε τὴν φύσιν ίλεως, οἰκτον λαβὼν ἐμετρίσας τὴν τιμωρίαν, τὸ μὲν γένος ἔμας διαμένεν, τὰς δὲ προδὰς οὐκέθ' ὅμοιας ἐξ ἕτομου παρασκῶν, ὥν μὴ δυσὶ κακοῖς, ἀργίᾳ καὶ κόρῳ, χρώμενον πηγμελῶν καὶ ὑβρίζωσι.

170 ΙΧΙ. τοιοῦτος μὲν ὁ βίος τῶν ἐν ἀρχῇ μὲν ἀκακία καὶ ἀπλότητε χρωμένων, αὐθίσ δὲ κακίαν ἀντ' ἀρετῆς προτυμάντων.

Διὰ δὲ τῆς λεχθείσης κοσμοποιίας πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ήμας ἀναδιάδασκε, πεντε δὲ τὰ κάλλιστα καὶ πάντων ἀριστα. πρῶτον μὲν ὅτι ἔστι τὸ θεῖον καὶ ὑπάρχει, διὰ τοὺς ἀθέους, ὃν οἱ μὲν ἐνεδίασαν ἐπαμφοτερίσαντες περὶ τῆς ὑπάρξεως αὗτοῦ, οἱ δὲ τολμηρότεροι καὶ κατερμαντο φάμενοι μηδὲ ὅλως εἶναι, λέγεσθαι δ' αὐτὸ μόνον πρὸς ἀθρόπων πλάσμασι μυθικοῖς 171 ἐπισκασάντων τὴν ἀλήθειαν.

δέ ὅτι θεὸς εἰς ἔστε, διὰ τοὺς εἰσηγητὰς τῆς πολυθέου δόξης, οἱ οὐκ ἐρυθριῶσι τὴν φαινοτάτην τῶν κακοτολυτεῶν ὄχλοκρατίαν ἀπὸ γῆς εἰς οὔρανὸν μετουκίζοντες. τρίτον δ' ὡς ἡδη λέλεκται ὅτι γενητὸς ὁ κόσμος, διὰ τοὺς οἰομένους αὐτὸν ἀγένητον καὶ αὐδίον εἶναι, οἱ πλέον οὐδὲν ἀπονέμουσι θεῷ. τέταρτον δ' ὅτι καὶ εἰς ἔστιν οἱ κόσμος, ἐπειδὴ καὶ εἰς οἱ οἰμοιοργὸς δέ, ἔξομοιώσας αὐτῷ κατὰ τὴν μόνωσιν τὸ ἔργον,

οἱ ἀπάσῃ κατεχρήσαστο τῇ ὑλῇ εἰς τὴν τοῦ ὅλου γένεσιν. ὅλον γάρ οὐκ ἂν ἦν, εἰ μὴ ἐξ ὅλων ἐπάγη καὶ συνέστη τῶν μερῶν. εἰσὶ γάρ οἱ πλείους ὑπολαμβάνοντες εἶναι κόσμους, οἱ δὲ καὶ ἀπέρερους, ἀπειροι καὶ ἀνεπιστήμονες αὐτοὶ πρὸς ἀλήθειαν ὅπτες ὡν καλὸν ἐποπτήμηρ ἔχειν πέμπτον δ' ὅτι καὶ προνοεῖ τοῦ κόσμου ὁ θεός: ἐπιμελεσθαί γάρ αἱ τὸ πεποικός 172 τοῦ γενομένου φύσεως νόμους καὶ θειμοῦς ἀναγ- [42] καῖον, καθ' οὓς καὶ γονεῖς τέκνων | προμηθοῦνται. ὁ δὴ ταῦτα μὴ ἀκοῇ μᾶλλον η̄ διαινούρ προμαθὼν καὶ ἐν τῇ αὐτῷ μυκῆτῃ σφραγιστάμενος θαυμάσια καὶ περιμάχητα εἴσῃ, καὶ ὅτι ἔστι καὶ ὑπάρχει θεός καὶ ὅτι εἰς ὡν ὄντως ἔστι καὶ ὅτι πεποικέ τὸν κόσμον καὶ πεποικέν ἔνα, ὡς ἐλέγθη, κατὰ τὴν μόνωσιν ἔξομοιώσας ἐντρόπιον καὶ ὅτι ἀεὶ προνοεῖ τοῦ γεγονότος, μακαρίαν καὶ εὐδαιμόνια ἥψην βιώσεται, δόγμασιν ἐνσεβείας καὶ ὀσμοτρος χαραχθεῖς.

^a See App. p. 476.